

Foreningen Endelave Hav- og Dambrug - Nej Tak

Foreningen Endelave Natur & Miljø

Referat af Årsmøde 20. april 2019

1. Valg af dirigent:

Jørgen Burchardt blev valgt

2. Bestyrelsens beretning om foreningens virke i det forløbne år:

Opsamling af foreningens virke gennem godt 5 år

Vi hørte i jan. 2014 ved et møde på kroen om planerne om et havbrug lidt syd for Endelave, og i feb. 2014 tog Bent Hindrup initiativ til dannelse af foreningen Endelave Hav- og Dambrug – Nej Tak. Han havde stor indflydelse på foreningens struktur og målsætning. Bents afgørende indsats skylder vi ham megen tak for. Uden hans indsats var foreningen aldrig kommet op at stå, og i de næste år bidrog han væsentligt i bestyrelsens arbejde. Siden måtte vi dog omlægge arbejdsfordelingen i bestyrelsen og justere foreningens vedtægter, så foreningen fortsat kunne fungere.

Allerede i dec. 2014 fik vi den afgørende sejr, at miljøtilladelsen til Endelave Havbrug blev underkendt, og det blev fastlagt generelt, at der er skrappe krav til virksomheder, der drives i eller nær Natura 2000 områder. I 2015 indgav vi en politianmeldelse mod Hundshage Havbrug for 4 gange overproduktion set i forhold til miljøtilladelsen, og politiet har nu overdraget sagen til Rigsadvokaten med henblik på at rejse tiltale ved retten. Også i 2015 klagede vi over at Hedensted Kommune gav tilladelse til øget udledning fra Hundshage Havbrug, men denne sag er endnu ikke afgjort. Vores klage i 2015 over tilladelse til Bolsaksen Havbrug syd for Samsø bidrog til at stoppe dette havbrug.

I 2017 fik vi gennem to klager hindret, at Endelave Havbrug genopstod i form af en udflytning af Hundshage Havbrug. Samme år bidrog vi til at belyse ulemperne ved lov 111 i Folketinget om 8 store nye havbrug i Kattegat, og måske til at der blev tilføjet skrappe krav om opsamling af udledte næringsstoffer fra havbrugene.

Hjarnø Havbrug sagen kom frem i 2018, og det skabte et stort politiske pres, så miljøministeren i januar 2019 og især i marts 2019 iværksatte en meget grundig undersøgelse af produktionsforholdene på alle landets 20 havbrug, der skal være afsluttet i maj 2019. I april 2019 sendte vi desuden et tungtvejende høringssvar til Kystdirektoratet om et tangbrug syd for Endelave, som vi mener bliver svært at omgå. I alt glæder vi os over, at vores systematiske kamp mod havbrug har sat tydelige spor lokalt og nationalt.

• Foreningens nye hjemmeside.

Jørgen Burchardt har siden foreningens start i 2014 stået for opsætning og drift af vores hjemmeside og på den måde præsenteret foreningen overfor omverdenen. Det er vi meget taknemmelig for. Forskellige

omstændigheder gjorde det nødvendigt i dec. 2018 at sondere mulighederne for at etablere vores hjemmeside i nyt regi.

Vi valgte at benytte os af et generøst tilbud fra Dansk Sportsfiskerforbund, der gratis stiller format og server til rådighed for os, således at vi stadig kan fremstå som en selvstændig forening. Vi deler holdninger med sportsfiskerne i alle væsentlige miljøspørgsmål, så det er et naturligt samarbejde. I jan 2019 lykkedes det for Danna med bidrag fra andre i bestyrelsen at etablere vores nye hjemmeside med et omfattende overblik over foreningens virke siden starten i feb. 2014, og alle væsentlige dokumenter er nu lettilgængelige.

Hjemmesiden skal fortælle, hvem vi er, og hvilke naturværdier vi kæmper for at bevare og udvikle. Hjemmesiden er også tænkt som vores bibliotek over både gamle og nye sager, så den gives et omfattende overblik over foreningens virke siden starten i feb. 2014. Det er tidskrævende at støve gamle sagsakter op, og det er rart at have tingene samlet ét sted i overskuelig form. Andre kan muligvis også have gavn af det. Vi lægger mødeindkaldelser, referater og relevante sager op på siden, men ikke egentlige nyheder, da det vil kræve for meget ”pasning” af hjemmesiden. Nyheder klarer Kaninen Katrine også meget bedre.

- Endelave Havbrug

Bruget var i drift fra maj 2014 til dec. 2014, hvor dets miljøtilladelse blev inddraget af Natur og miljøklagenævnet. I 2017 prøvede Miljøstyrelsen efter ønske fra Hjarnø Havbrug A/S to gange at lade det genopstå med miljøgodkendelse som en udflytning af et havbrug fra Hundshage, men Miljøstyrelsen valgte selv at trække miljøtilladelse - begge gange efter vore klager til klagenævnet. I marts 2017 skete det med et løfte om, at Miljøstyrelsen ville komme med en ny tilladelse indenfor en måned, men det er endnu ikke sket her i april 2019 – dvs. to år senere.

I oktober 2018 ansøgte Hjarnø Havbrug A/S om at få forlænget placeringstilladelse 265, hvor Endelave Havbrug lå i 2014, og hvis lysbøjerne stadig ligger på stedet. Det skyldtes angiveligt, at firmaet vil teste et nyt tang/muslinge-system. Vi mener, at den virkelige årsag er ønsket om at undgå dyr oprydning af lysbøjer, ankre mv. og holde lokaliteten klar til havbrug til bedre tider, som det er lykkedes for dem siden 2014. I april 2019 sendte vi et høringssvar til Kystdirektoratet. Det samme gjorde Sportsfiskerforbundet og Naturfredningsforeningen.

- Fem havbrug mv. i As Vig og Horsens Fjord.

- Hundshage Havbrug

Hundshage er den skovklædte klint ved indsejlingen til Horsens Fjord. Hundshage Havbrug ses tydeligt i åbent hav til venstre for Endelave-færgen, når den nærmer sig Snaptun. Hedensted Kommune gav i maj 2015 en godkendelse til udvidelse af Hundshage Havbrug, og vi klagede over dette i juni 2015 til NMKN. Feb. 2017 blev alle klagenævn nyordnet og samlet i Klagenævnenes Hus i Viborg. Klagen behandles nu i Miljø- og Fødevareklagenævnet (MFKN), men i april 2019 er der stadig ikke kommet en afgørelse i klagesagen over miljøgodkendelsen til Hundshage Havbrug. Dec. 2015 indgav vi efter en meget grundig research politianmeldelse mod Hundshage Havbrug for at producere langt flere fisk og udlede langt mere affald på havbruget end tilladt – mindst 4 gange det tilladte. Vi anmeldte samtidig Hedensted Kommune til politiet for manglende tilsyn med havbrug i kommunen trods massiv borgerkritik. 2017-18 dokumenterede Sportsfiskerforbundet Hjarnø Havbrugs ulovlige søvlaksproduktion gennem sportsfiskernes fangster i fjorden. Politiet efterforskede og ransagede virksomheden, der så blev sigtet medio

2018. Kommunen så sig nødsaget til at få Cowi til at belyse sagen. Det viste sig, at der havde været en overproduktion på 4 gange det tilladte i de senere år. Sagen er nu overdraget til Statsadvokaten, der udarbejder anklageskrift med henblik på retssag og domfældelse.

Pga. denne sag og den stigende mediebevågenhed og politiske pres, beordrede miljøministeren i marts, at alle landets 20 havbrug skal kulegraves mht. placeringstilladelser, miljøgodkendelser, produktionsstørrelse, foder mv. Der har været flere radioprogrammer om Hedensted Kommunes havbrug, og der sendes et fjernsynsprogram om Hedensted kommunes havbrugsskandale. Heri indgår optagelser fra havbrugsmøde i Juelsminde med Signe Molde 26. april formentlig kl. 19:30.

- De 4 andre havbrug i Hedensted Kommune

Der er intet nyt om miljøgodkendelser for de 4 andre havbrug i Hedensted Kommunes ansvarsområde. Alle kører videre på en miljøtilladelse, som udløb ved udgangen af 2004, dvs. for 14 år siden. Vi har imidlertid også kortlagt og beregnet mulig overproduktion og forureningsudledning på disse havbrug og kan se tegn på en betydelig overproduktion på alle sammen. Politiet er opmærksomme på forholdet.

- Hjarnø Tangbrug

ligger fra Hjarnø og 2 km over mod Gyllingnæs, så man tydeligt ser markeringsbøjerne fra Endelave-færgen. Området er 600 m bredt. Kystdirektoratet gav i 2011 en 5-årig tilladelse til dette tangbrug, der ligger i Natura 2000 området nr. 56 ligesom Endelave. Kystdirektoratet gav i nov. 2016 en ny tilladelse til yderligere 5 års drift med tangbrug uden krav om konsekvensvurdering eller VVM-rapport. Denne forlængelse blev i juni 2017 underkendt af Miljø- og Fødevareklagenævnet, men Kystdirektoratet har i snart 2 år alligevel intet foretaget sig, så tangbruget ligger der stadig uden gyldig miljøtilladelse.

- Fire muslingebrug

I As Vig og Horsens Fjord ligger 4 muslingebrug, der skal have deres miljøtilladelse fornyet. Tilladelse til nr. 234, er sendt i høring, og Sportsfiskerne har protesteret over forslag til 10 års forlængelse.

- Lov L111 om 8 store nye havbrug i Kattegat. Som tidligere omtalt vedtoges en havbrugslov L111 i 2017, for bl.a. at muliggøre etablering af 8 nye, store havbrug i Kattegat. S indgik stemmeaftale og fik strammet lovens krav med bl.a. en dokumenteret N- kompensation med muslinger på 115%. Det gør det svært og meget risikabelt for havbrugsejere at etablere sig. Efter Hjarnø Havbrug skandalen og mediepresset, har Socialdemokratiet endvidere opsagt havbrugsaftalen med regeringen og DF - for at stå frit efter 2019-valget.

Udarbejdelse af bekendtgørelse til skubbes hele tiden, - nu til efteråret 2019 dvs. efter valget. Det skyldes bl.a., at havbrugsplanerne både er indklaget til EU-Parlamentets borgerklageudvalg og til EU-kommissionen. Borgerklageudvalget holder sagen åben, og EU-Kommissionen vil handle, når Bekendtgørelsen er udsendt, og det første nye havbrug er godkendt. Først da ligger der en konkret EU-stridig forureningsforøgelse, som EU kan rejse en sag på. Kommissionen har allerede givet regeringen en advarsel.

- Samarbejde med havbrugsgrupper og Danmarks Sportsfiskerforbund. Vi har et godt samarbejde med en række foreninger mod havbrug. Vi har samarbejdet med Sportsfiskerne og Havbrugsgruppen i Hjarnø bl.a. omkring opfølgning på politianmeldelsen af Hjarnø Havbrug A/S, vi har været til protestmøde med Foreningen Levende Hav's kampagnebåd Anton i Snaptun og Juelsminde, vi har deltaget i stort offentligt møde på Djursland som panel debattør, og vi har meldt os ind i paraplyorganisationen Nej til Havbrug (www.nejtilhavbrug.dk). Der er endvidere etableret en ny forening i Nordsjælland (Nordsjælland mod

Havbrug), da der også planlægges storhavbrug udfor Gilleleje. Generelt er den folkelige opinion og modstand mod havbrug blevet meget stor.

- Dansk havmiljø og det blå flertal i Folketinget. Landbrugspakken 2016 blev vedtaget af det blå flertal i Folketinget, der bl.a. gav landmændene tilladelse til at gødske noget mere end den tidligere lovgivning tillod, selvom Danmark er langt fra at opfylde EU's miljømål for de danske farvande. I aug.-okt. 2018 var der udbredt iltsvind i de sydlige dele indre danske farvande, bl.a. kraftigt iltsvind mellem Endelave og Æbelø i aug.-sept. 2018. Der er sket en stigning i mængden af kvælstof i det danske havmiljø til 2018, og de vigtige tiltag, som skulle reducere kvælstofudledningen i forbindelse med landbrugspakken, har skuffet. Den langsomme fremgang, der er sket i det danske havmiljø gennem det sidste årti, er nu brudt. Situationen bekymrer EU-Kommissionen i en sådan grad, at den nu kommer med en alvorlig advarsel til den danske regering.

3. Drøftelse af foreningens virke

Der var tilfredshed blandt deltagerne i årsmødet med foreningens virke, og bestyrelsen opfordredes til at fortsætte det gode arbejde.

4. Evt. godkendelse af regnskab og evt. fastsættelse af kontingent

Bestyrelsen ser pt. ingen grund til et kontingent. Det vil fortsat være gratis at være medlem.

Bestyrelsen takker for de frivillige bidrag, der er kommet til dækning af bl.a. klagegebyrer. Der står 1200 kr. på kontoen, som indtil videre står urørt, da hjemmesiden stadig er gratis og da der i år endnu ikke har været gebyrbelagte klagesager. Det kommer måske med det ansøgte tang/muslingebrug ud for Endelaves sydkyst. Klagegebyret for foreninger er nu hævet til 1800 kr., så det kan være bestyrelsen på et tidspunkt beder medlemmerne om et ekstra pengeinput.

5. Behandling af bestyrelsens forslag

Ingen forslag

6. Behandling af indkomne forslag

Ingen forslag

7. Eventuelt:

- Persondataloven kræver, at vi som forening har formuleret en privatlivspolitik. Det har vi så gjort, og den ligger på hjemmesiden. I korthed står der, at medlemskab er en privat sag, at medlemslister ikke bliver offentliggjort, at e-mailadresser ikke videregivet, at medlemmer er indforståede med, at bestyrelsen opbevarer navn og e-mailadresse, så vi lejlighedsvis kan sende meddelelser om foreningsemner, og overfor offentlige myndigheder kan dokumentere antal medlemmer. Medlemmer kan til enhver tid udmelde sig, hvorefter deres data slettes i foreningens register.
- Beboerforeningen har henvendt sig til bestyrelsen for faglig bistand omkring et projekt "Havdyr-station Endelave". Med afsæt i Endelaves store sælbestand bliver Havdyr-stationens hovedformål at vise og fortælle om de store havpattedyr og fisk som lever -eller passerer- langs Endelaves kyster. Endvidere vil de besøgende få oplevelser og viden om øens fugle og dyreliv, mennesker og erhverv, energi og miljø mm. Havdyr-stationen tænkes placeret ved havnen med frit udsyn til Møllegrundens sæler og vadehavet og Flaskens rige fugleliv. Der blev orienteret om projektet ved det sidste beboerforeningsmøde.

- Vi har et samarbejde med Beboerforeningen om sikringen af god kvalitet i Endelaves drikkevand, selvom Horsens Kommune er noget tunge at danse med på dette felt.
- Vi er aktive med at sikre beskyttelse af havørnereden på Endelave, så det forhåbentlig i år lykkes at få unger på vingerne.
- Vi har anmodet Horsens Kommune om, at vi som forening fremover får tilsendt orienteringen mv. direkte om Horsens Kommunes aktiviteter med tilknytning til Endelave og Natura 2000 nr. 56
- Der fremkom forslag om, at foreningen sluttede sig til Fredningsalliancen. Det er en paraplyorganisation for ca. 50 foreninger, som sammen vil forhindre, at fredninger kan ophæves ved lov for at tilgodese økonomisk vinding. Det kan være i orden at ophæve fredninger ved lov, men det forudsætter, at der er væsentlige samfundsmæssige interesser i spil. Det er ikke tilstrækkelig begrundelse, at stat, kommune eller offentligt ejede selskaber har mulighed for at hente en økonomisk gevinst. Et eksempel er den aktuelle affredning af Amager Fælled til boligbyggeri for at skaffe 1,9 mia. kr. til finansiering af metroen. Fredningsalliance vil bidrage til at opretholde den fælles forståelse af fredninger, nemlig at fredninger reelt skal beskytte vores værdifulde landskaber, natur-og kulturhistoriske områder og tilsikre befolkningens frie adgang hertil. Se også <https://www.facebook.com/fredningsalliancen/>
Bestyrelsen vil drøfte forslaget.

/Referent Danna Borg